

PŘÍLOHA IV

POSTUP PŘI PRÁCI S PREFERENČNÍM MOTIVAČNÍM DOTAZNÍKEM

(Podle: Hrabal, V.: *Jaký jsem učitel*, Praha, SPN 1988, str.97 a další)

Instrukce:

Jak jistě sám dobře víš, jsou veliké rozdíly mezi žáky v tom, proč se ve škole snaží. Existují dokonce různé důvody, proč jsou žáci snaživí v různých předmětech. Dotazník, který máš před sebou, se právě na tyto důvody ptá. Nezáleží v něm na tom, jak mnoho a jak často se snažíš, ale na tom, proč se snažíš něco naučit. Otázky obsahují nejběžnější důvody, pro které se žáci učí. Tvým úkolem bude vybrat vždy ze dvou důvodů ten, který pro tebe více platí v... (doplňte předmět). V dotazníku nejsou dobré a špatné důvody, všechny se mohou u žáků vyskytovat a pomáhají jim v učení. Odpovídej proto tak, jak tě napadne hned po přečtení dvojice otázek. Odpověď vyznač křížkem u jednoho nebo druhého důvodu, podle toho, který pro tebe více platí.

Někdy se stává, že žáci mají problémy s výběrem platné odpovědi a raději by volili „něco mezi“. V tom případě odpovídáme, že nikdo se nechová vždycky úplně stejně, ale přece jedno chování nebo důvod je častější než to druhé - to by měl žák označit, i když někdy dochází i k opačnému chování.

Vyhodnocení:

Výsledky zpracováváme následujícím způsobem:

Sečteme křížky u jednotlivých typů otázek a zapíšeme k římským číslicím.

Vysvětlení motivačních kategorií:

- I = pozitivní sociální motivace
- II = poznávací motivace
- III = morální motivace - pocit povinnosti
- IV = obava z následku
- V = touha po vyniknutí a prestiži
- VI = dobrý pocit z dobrého výkonu

Tím dostaneme pro každého žáka jeho vlastní strukturu důvodů. Z výsledků jednotlivých dotazníků pak sestavíme tabulku, do které přidáme prospěch žáka tak, jak byl klasifikován v daném vyučovacím předmětu.

Dále postupujeme takto:

- a) vypočítáme průměry pro údaje v každém sloupci a průměrný prospěch třídy. Vlastní podíl na motivaci může učitel zjistit buď srovnáním tohoto výsledku s výsledky dalších tříd, které vyučuje (čímž odliší vyhraněnost třídy a třídní atmosféry), nebo srovnáním s výsledky jiného učitele v téže třídě (*popřípadě můžeme udělat obojí, tj. udělat dotazník na dva předměty a rovněž srovnat s výsledky, které získá další skupina v jiné třídě - nejlépe u týchž učitelů. Zjistíte tak, jde-li o převažující styl třídy, nebo jestli je to závislé na učiteli.*)
- b) Učitel má možnost zjistit, nezvýhodňuje-li při klasifikaci určitý typ motivace, jestliže srovná prospěchové průměry skupin žáků podle převažující motivace. Bude-li mít některá z vybraných skupin žáků výrazně lepší prospěch, lze usuzovat na učitelovu preferenci tohoto typu. V uvedeném případě je vidět, že učitel má zřejmě určité rezervy ve vztahu k žákům v oblasti sociální motivace.

Učitel tedy z výsledku může zjistit, kde jsou rezervy v jeho motivačním působení a kde jsou jeho silné stránky. Zároveň ví, jak jsou na tom jednotliví žáci a o co se u nich může opírat.

JMÉNO:

Když se ve škole snažím, je to proto, že:

I	chci, aby ke mně měl učitel dobrý vztah	to, co se učím mě zajímá	II
V	chci být lepší než někteří spolužáci	mám dobrý pocit, když se něco dobře naučím	VI
II	to, co se učím mě zajímá	obávám se, že nebudu nic umět	IV
III	vím, že učení je má povinnost	mám dobrý pocit, když se něčemu dobře naučím	VI
VI	mám dobrý pocit, když se něco dobře naučím	chci, aby ke mně měl učitel dobrý vztah	I
IV	obávám se, že nebudu nic umět	chci být lepší než někteří spolužáci	V
VI	mám dobrý pocit, když se něco dobře naučím	to, co se učím mě zajímá	II
I	chci, aby ke mně měl učitel dobrý vztah	vím, že učení je má povinnost	III
IV	obávám se, že nebudu nic umět	chci, aby ke mně měl učitel dobrý vztah	I
I	to, co se učím mě zajímá	vím, že učení je má povinnost	III
V	chci být lepší než někteří spolužáci	to, co se učím mě zajímá	II
III	vím, že učení je má povinnost	chci být lepší než někteří spolužáci	V
IV	obávám se, že nebudu nic umět	mám dobrý pocit, když se něčemu dobře naučím	VI
I	chci, aby ke mně měl učitel dobrý vztah	chci být lepší než někteří spolužáci	V

I =

IV =

II =

V =

III =

VI =